

психологічно точно відтворив Євген Гуцало на сторінках повісті “Безголов’я”, нехай справдяться пророчі слова Тараса Шевченка (“Давидові псалми”):

... А лукавих, нечестивих	І не встануть з праведними
І слід пропадає,	Злії з домовини,
Як той попіл, над землею	Діла добрих оновляться,
Вітер розмахає.	Діла злих загинуть ¹¹ .

Отже, синкретичне поєднання суворо реалістичної та глибоко психологічної течій у повісті “Безголов’я” ще раз засвідчують майстерність письменника у правдивому відображенні об’єктивної дійсності та вдумливого дослідженні лабіринтів внутрішнього світу людини. А безперечна актуальність проблематики забезпечує тривале літературне життя повісті та належне місце її не лише у творчій спадщині Євгена Гуцала, а й в українській літературі.

¹¹ Шевченко Т. Повне зібр. тв.: У 12 т. – К., 2003. – Т.1. – С.358.

м. Кам’янець-Подільський



КУР’ЄР КРИВБАСУ. – 2005. – №4. ВСЕСВІТ. – 2005. – №3–4.



Проза представлена двома розділами з роману Віктора Неборака “У пошуках Базилевса”, “Напівсонними листами з Діамантової імперії і Королівства Північної Землі” Володимира Яворського, поезія – віршами Віктора Кордуна. У рубриці “Витоки” триває публікація роману Феодосія Рогового “Гріх без прощення”. Михайлина Коцюбинська роздумує “Над маминими щоденниками”, Роман Корогодський згадує художника Григорія Гавриленка. Друкується також розмова Людмили Таран із Тамарою Гундоровою “Нова жінка в Національній академії наук”, статті Юрія Коваліва “Літописна історіософія Дмитра Кременя”, Ігоря Бондаря-Терещенка “Пластика гетто. З книги метафізичного краєзнавства”, Олени Кучерявої “Коли зависають Windows” та Ольги Радомської “Еко би плакав”. Польський поет Ян Леоньчук представлений в авторському розділі Богдана Бойчука “Друге обличчя Евтерпи” в його перекладах.

Відкривається привітаннями з нагоди 80-річчя журналу. “Новітня література” представлена романом Орхана Памука “Мене називають червоним”, повістю Біргіт Вандербеке “Альберта приймає коханця” та повістю Джона Максвелла Кетзе “Молодість” (закінчення), “Література ХХ сторіччя” – оповіданням Вільяма Ваймена Джекобса “Мавпяча лапка”. У рубриці “Скарбниця” – поезія Поля Валері із книжки “Чари”. Рубрика “Письменик. Література. Життя” відкривається бесідою Катерини Ботанової та Андрія Бондаря з Орханом Памуком; Неля Ваховська розповідає про повість Б.Вандербеке, яку вона переклала, Михайло Москаленко – про поезію Поля Валері. Валентина Фесенко (рубрика “Шляхи мистецтва”) висвітлює взаємодію кінематографа й літератури Франції, Сергій Тарадайко виступає з розвідкою “Цар Давид і Зигмунд Фройд”. “Україніка” представлена рецензією Юрка Бондаря на англомовний журнал української літератури; Юрій Мицик досліджує малознану сторінку українсько-японських культурних зв’язків.



Слово і Час. 2005. №9

молоді сонячного півострова. Вона переконливо доводить, що в Криму, невід'ємній частині Української держави, виплекано повноцінну гілку могутнього дерева української художньої літератури, української духовності загалом.

До впорядкованої ним хрестоматії О.І.Губар включив низку творів високого патріотичного звучання, серед яких "Слово до кримських українців" його колишнього студента Данила Кононенка, що закінчується рядками:

Земляки мої кримські!
Таж випряміть плечі і спини!
З-поміж інших в Криму
хай і ваші бринять голоси!
Ми ж бо з вами таки
живемо на землі України!
Ми ж бо ще українці!
Українці на вічні часи!

Задля того, щоб кримські українці "випрямили свої плечі і спини", щоб разом із ними почувалися повноправними господарями кримські татари, задля збагачення нашої духовності працював самовіддано на сонячному півострові визначний український літературознавець Олександр Губар.

м. Чернівці



Нові гоголезнавчі студії. — Вип.2(13).
— Сімферополь: Кримський архів, 2005.
— 292 с.



Збірка відкривається статтею Ю.Барабаша "Гоголезнавство в Україні і поза нею", розділ "Доповіді, статті і дослідження" представляє різні напрямки у вивченні спадщини письменника. Цікаві документальні відомості про І.Орлая, директора Ніжинської гімназії вищих наук, надає І.Виноградов, досліджуючи проблему прототипів гоголівських героїв у другому томі "Мертвих душ"; міфопоетична організація простору, протиставлення топосів Диканька-Петербург як міфологічної структурно-сміслової опозиції стали предметом уваги О.Киченка. Проблема апостольства Гоголя як особливий вимір художньої свідомості, роль і значення в цьому контексті Рима, що постає як "сакральний центр гоголівського ландшафту думки", досліджується П.Ми-

хедом. Питання впливу музики на художнє мислення Гоголя вивчає Є.Балдіна, а В.Кривонос аналізує низку інтерпретаційних проблем "Шинелі", акцентуючи на понятті "оптика читання", яка задається автором. Семантику козацтва та історичний контекст формування образів у ранній творчості Гоголя досліджує В.Денисов, а В. Сахаров надає матеріали до історичного коментаря на тему "Потемкин и запорожцы у Гоголя". Продовжує історичну лінію стаття о. Василя Молнара, присвячена Свято-Миколаївській церкві Диканьки, а В.Воропаєв визначає місце образу Святителя Миколи Чудотворця Диканської церкви в житті Гоголя.

У новій рубриці "Comparative" С.Матвієнко порівнює статті Д.Чижевського та Б.Ейхенбаума про Гоголя, а О.Ніколенко та Ю.Бардакова досліджують типологічні подібності творчості Гоголя та Дюрренматта. Проблема жанрової трансформації та неоднорідності наративу в повістях "Миргорода" з'ясовує С.Овечкін, стаття якого представлена в рубриці "Дебют". Розділ "Огляди і рецензії" містить рецензії на сучасні гоголезнавчі дослідження; традиційно у випуску подано об'ємну бібліографію гоголезнавчих праць за 2001–2002 рік в Україні і Росії, підготовану В.Воропаєвим та Л.Гранатович.

К.Ісаєнко

Наші презентації

Наталія Тихолоз. *Казкотворчість Івана Франка (генологічні аспекти).* — Львів, 2005. — 314 с.



Монографія Н.Тихолоз стала новаторською спробою екзистенційно-філософського аналізу казкового дискурсу і зосереджена на онтологічних та етикоантропологічних проблемах “боротьби за

“волі до життя”, здатності до прогностичного та життєтворчого мислення. Авторка зробила, зокрема, вагомий внесок в українське франкознавство та в розбудову сучасної генологічної теорії.

Овсієнко Василь. *Світло людей. Мемуари та публіцистика. Кн. I.* — К.; Харків, 2005. — 351 с.



В'язень сумління Василь Овсієнко, лауреат премії ім. В.Стуса, учасник правозахисного руху 60–80-х рр., пропонує читачам низку статей, написаних упродовж останніх 15 років волі. Це, зокрема, автобіографічні розповіді, спогади, статті про В.Стуса,

Ю.Литвина, О.Тихого, О.Мешко, В.Марченка та ін. Подається також нова інформація про Соловки, Сандармох, Біломорканал.

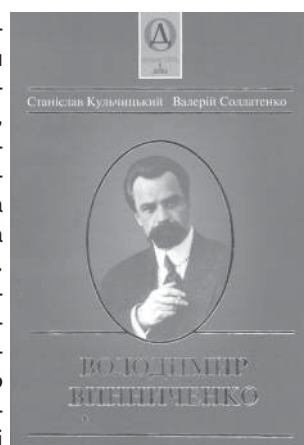
Овсієнко Василь. *Світло людей. Мемуари та публіцистика. Кн. II.* — К.; Харків, 2005. — 351 с.



Книжка ця стала пам'ятником учасникам національно-визвольної боротьби та правозахисного руху, людям непересічним, які виступили проти несправедливості радянського режиму на захист честі свого народу, своєї країни. Усі факти, наведені в ній, вирізняються глибокою достовірністю та інформаційною насиченістю.

С.Селіверстова

Станіслав Кульчицький, Валерій Солдатенко. *Володимир Винниченко.* — К.: Видавничий дім “Альтернативи”, 2005. — 376 с.



Перша політична біографія одного із засновників УНР, видатного українського громадського діяча письменника В.Винниченка. Автори відтворили його діяльність упродовж усього життя, використовуючи архівні документи, матеріали преси, щоденникові записи й твори В.Винниченка. Велика увага приділена періоду Української революції.

Слово і Час. 2005. №9